

การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน  
โดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบนำตนเอง  
Developing English for Daily Life Communication Skills by  
Using Self-directed Learning Methods

อติศ ไชยศิริรินทร์<sup>1</sup> วิรัช พิมพา<sup>2\*</sup> และ วัชรารภรณ์ บัวนิล<sup>3</sup>

Athis Chaikhirin<sup>1</sup> Wirat Pimpa<sup>2\*</sup> and Watcharaporn Buanil<sup>3</sup>

<sup>1,2,3</sup>คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

<sup>1,2,3</sup>Faculty of Education, Northeastern University

\*Corresponding author e-mail: wirat.pim@neu.ac.th

วันที่รับบทความ (Received)

21 กุมภาพันธ์ 2568

วันที่แก้ไขบทความ (Revised)

10 มิถุนายน 2568

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted)

25 มิถุนายน 2568

#### บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้แบบนำตนเองก่อนและหลังการทดลองและพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน จำนวน 21 คน เก็บข้อมูลช่วงเดือนมิถุนายนถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2567 เครื่องมือประกอบด้วยโปรแกรมการพัฒนาทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองใช้เวลาทดลอง 6 สัปดาห์ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) สร้างแรงบันดาลใจ โดยนักศึกษابอกประโยชน์ กำหนดเป้าหมาย และออกแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง 2) ใช้กระบวนการเรียนรู้ โดยนักศึกษابอกวัตถุประสงค์และสืบเสาะแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง 3) นำสู่การสร้างสรรค์ นักศึกษาแบ่งปันประสบการณ์เรียนรู้ สะท้อนคิดและเขียนแนวทางการพัฒนาตนเอง เก็บข้อมูลด้วย แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้แบบนำตนเองที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา เท่ากับ 0.91 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86 และแบบประเมินการพูดภาษาอังกฤษ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย สถิติทดสอบวิลคอกซัน

ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการเรียนรู้แบบนำตนเองค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนทดลอง เท่ากับ 55.14 ภายหลังการทดลอง เท่ากับ 65.43 หากเปรียบเทียบรายด้านพบว่า ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนก่อนการทดลอง ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 17.71 หลังการทดลองเท่ากับ 21.43 ด้านความรักที่จะเรียนสูงเท่ากับ 16.29 หลังการทดลองเท่ากับ 21.43 ทักษะการพูดพบว่า ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยและร้อยละของนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไปของนักเรียน 21 คน จากการทดสอบครั้งที่ 2 สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะควรสนับสนุนให้นักศึกษามีโอกาสเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านกิจกรรมที่ออกแบบ เพื่อสร้างแรงจูงใจเปิดโอกาสให้นักศึกษากำหนดเป้าหมาย และกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ประชุมกลุ่มย่อย เพื่อแบ่งปันประสบการณ์หรือเสนอแนวทางใหม่ ๆ เพื่อปรับปรุงการเรียนรู้

**คำสำคัญ:** การเรียนรู้แบบนำตนเอง, การสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน

## ABSTRACT

This research aimed to 1) study self-directed learning behaviors and 2) develop English speaking skills of 21 university students studying English for Daily Communication. The data were collected from June to August 2024. The instruments consisted of a self-directed learning skills development program consisting of three steps: 1) create inspiration 2) use the learning process and 3) lead to creativity. Data were collected using a self-directed learning behavior assessment form that had been tested for content validity of 0.91 and had a reliability of 0.86 and an English-speaking assessment form. The statistics used for data analysis were percentage, mean and Wilcoxon test.

The research found that self-directed learning behaviors in terms of openness to learning opportunities, love to learn and overall were significantly higher than before joining the program. In terms of speaking skill, it was found that the percentage of average scores and the percentage of students who passed the criteria of 70 percent or more of 21 students from the second test were higher.

Suggestions: Students should be encouraged to have opportunities for self-directed learning through activities designed to motivate and enable students to set goals and self-learning processes and facilitate small group meetings to share experiences or suggest new approaches to improve learning.

**Keywords:** Self-directed Learning, English for Daily Life Communication

## บทนำ

แนวคิดการเรียนรู้แบบนำตนเอง (Self-directed learning; SDL) เป็นองค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life Long Learning) และมีความสำคัญมากขึ้นในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (Koiv and Saks, 2023) โดยแนวคิดนี้เกิดขึ้นในปี ค.ศ. 1970 (Loeng, 2020) มีพื้นฐานมาจากทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) ที่มีทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา (Intellectual

Development Theory) ของ Piaget และ Vygotsky เป็นรากฐานที่สำคัญ (ทศนา แคมมณี, 2553 อ้างใน รุ่งภรณ์ กล้ายประยงค์, 2023) แต่แนวคิดและค่านิยมของคำว่า การเรียนรู้แบบนำตนเองยังมีความหลากหลาย เช่น การเรียนรู้แบบนำตนเองเป็นกระบวนการที่บุคคลคิดริเริ่มเอง กำหนดจุดมุ่งหมาย โดยได้รับหรือไม่ได้รับการช่วยเหลือจากผู้อื่นก็ตาม ผู้ที่เริ่มเรียนรู้ด้วยตนเองจะเรียนรู้ได้มากกว่าและดีกว่าผู้ที่รื้อรับจากผู้อื่น (Knowles, 1975 อ้างใน ขจิตา มัชฌิมา และคณะ, 2564) หรือ การเรียนรู้แบบนำตนเองเป็นแนวทางการเรียนรู้การออกแบบ วางแผนการเรียนรู้ กำหนดวิธีการเรียนรู้ และประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเองหรือสามารถช่วยเหลือและสนับสนุนการเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน หรือมีผู้สอนคอยช่วยเหลือก็ได้ (สนธยา หลักทอง, 2561 อ้างใน จณิสตา สมบูรณ์, 2565) รวมถึงวิธีการของการเรียนรู้แบบนำตนเองมีหลายรูปแบบ เช่น การใช้สื่อดิจิทัลในการเรียน (Audio-visual Lectures), ห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classrooms), การใช้กรณีศึกษาเป็นฐาน (Case-based Learning), การใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning), การอภิปรายกลุ่มย่อย (Small Group Discussion), การจัดการเรียนรู้แบบทีม เช่น กิจกรรมสัมมนา (Team-based Learning (Seminars, Journal Clubs), การสอบโดยการเปิดหนังสือ (Open-book Examination) สนทนาในช่วงเวลาอันสั้น (Doughnut Rounds) (Charokar and Dulloo, 2022)

จากรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายนี้ มีนักวิชาการหรืออาจารย์ผู้สอนทั้งในประเทศและต่างประเทศนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนกับนักเรียนนักศึกษา การศึกษาเรื่องการเรียนรู้แบบตนเองในประเทศไทย เช่น การศึกษาของเซาและเลอติท (Zhaoa and Lertlit, 2023) หลังการศึกษา พบว่าคะแนนทดสอบการอ่านภาษาอังกฤษดีขึ้นกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับการศึกษาต่างประเทศ เช่น การศึกษาของอัสซาและซูซานติ (Azizah and Susanti, 2021) พบว่า การจัดการเรียนรู้ในนักศึกษาที่มีผลการเรียนรู้ระดับปานกลางมาเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้โดยการนำตนเองในรูปแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบเสมือนจริง โดยใช้การจัดการตนเอง สร้างแรงจูงใจในตนเองและการประเมินตนเอง มีผลการพัฒนาดีขึ้น รวมถึง อะเลอันและคณะ (Alaon et al., 2023) ได้ศึกษาการพัฒนาการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยวิธีการเรียนรู้แบบนำตนเอง หลังการศึกษา พบว่า การเรียนรู้ด้วยวิธีการนำตนเองช่วยพัฒนาทักษะการพูด เพิ่มความมั่นใจและความเป็นอิสระในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน จากการศึกษาที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่าการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยวิธีการนำตนเองมีผลต่อพัฒนาการเรียนรู้ทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของผู้เรียน

ยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีเป้าหมายที่จะเร่งรัดความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ/วิชาชีพและการวิจัย เพื่อผลิตบัณฑิตและพัฒนาสมรรถนะกำลังคน โดยมีกลยุทธ์ที่จะพัฒนาศักยภาพนักศึกษาและกระบวนการกิจกรรมของนักศึกษาต่อการเป็นพลเมืองโลก (Global Citizen) ทักษะในศตวรรษที่ 21 (21<sup>st</sup> Century Skills) และเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneur) (สุริยาพร นพพรเศรษฐกุล, 2561) ได้กล่าวถึงทักษะในศตวรรษที่ 21 (21<sup>st</sup> Century Skill) ได้แก่ ทักษะการรู้หนังสือ การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ การทำงานอย่างร่วมพลัง การสื่อสาร การใช้คอมพิวเตอร์ค้นคว้าหาความรู้ การใช้ชีวิตในวัฒนธรรมข้ามชาติ ภาษาอังกฤษเป็นอีกเครื่องมือหนึ่งที่ใช้ในการสื่อสาร เพื่อส่งเสริมโอกาสในการใช้ชีวิตใน

วัฒนธรรมข้ามชาติได้ ในอดีตที่ผ่านมาการสอนภาษาอังกฤษ ผู้สอนเน้นเรื่องของหลักไวยากรณ์ การจดจำ คำศัพท์ การแปลเพราะเชื่อว่าเป็นวิธีการสอนที่ทำให้ได้ผล แต่ปรากฏว่าผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับภาษาอังกฤษ แต่ขาดทักษะการฟังและการพูดอย่างมาก (รัฐพงษ์ สุทธิวรารัฐกานต์ และ ไชยวัฒน์ ชุ่มนาเสียว, 2565) และจากการศึกษาของ วาลูโย (Waluyo, 2019) ศึกษาผลการทดสอบภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง มีผลการทดสอบภาษาอังกฤษอยู่ในระดับพื้นฐาน เทียบเท่ากับระดับประถมศึกษา หรือมัธยมศึกษาตอนต้นเท่านั้น สอดคล้องกับข้อมูลของผู้วิจัยจากการทดสอบความรู้พื้นฐานก่อนเรียน ของนักศึกษาที่เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ที่มาเรียน รายวิชานี้ มีความรู้พื้นฐานภาษาอังกฤษที่ต่ำมาก ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยวิธีการ นำตนเอง (Self-directed Learning) เพื่อยกระดับทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักศึกษา

อนึ่ง สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2565) นำเสนอแนวคิดและวิธีการ ในการจัดการเรียนรู้แบบนำตนเอง ไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 สร้างแรงบันดาลใจ (Passion) โดยผู้สอน กระตุ้นผู้เรียนให้เห็นคุณค่าของสิ่งที่เรียน กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ของตนเอง วางแผนการเรียน อย่างเป็นขั้นเป็นตอน ขั้นที่ 2 คือใช้กระบวนการเรียนรู้ โดยกำหนดวัตถุประสงค์ กิจกรรม ระยะเวลา ทรัพยากร และการประเมิน ผลการเรียนรู้ และขั้นที่ 3 คือ นำสู่การสร้างสรรค์ ด้วยการนำเสนอ อย่างสร้างสรรค์และแบ่งปันประสบการณ์เรียนรู้ สะท้อนคิดและพัฒนาจิตใจให้รักการเรียนรู้

### วัตถุประสงค์ (Objectives)

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้แบบนำตนเองก่อนและหลังการทดลอง
2. เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษให้มีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไปและมีจำนวน นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป

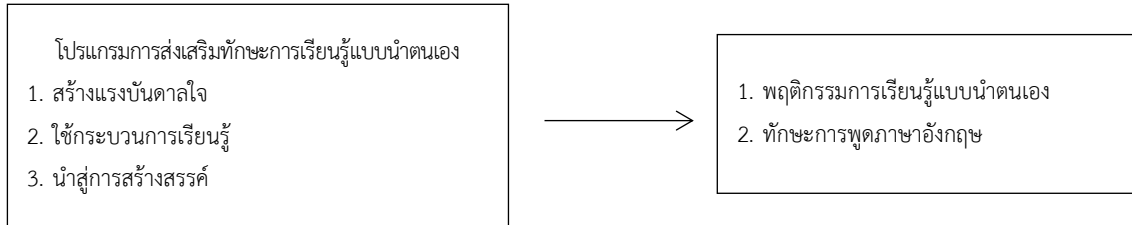
### สมมติฐานในการศึกษา

ภายหลังเข้าร่วมโปรแกรมการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันโดยใช้วิธีการ เรียนรู้แบบนำตนเอง นักศึกษามีคะแนนพฤติกรรมการเรียนรู้แบบนำตนเองเพิ่มมากขึ้นและมีทักษะ การพูด ภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้น

### กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยประยุกต์แนวคิดการเรียนรู้แบบนำตนเอง (Self-directed learning) ของสำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2565) มาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาโดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้ 1) สร้างแรงบันดาลใจ โดยให้นักศึกษาบอกประโยชน์ของการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารรวมถึงกำหนด เป้าหมายของตนเอง 2) ใช้กระบวนการเรียนรู้โดยให้นักศึกษาดำเนินการเรียนรู้ด้วยตนเองตามวิธีที่ออกแบบไว้

3) นำสู่การสร้างสรรคให้นักศึกษาสะท้อนคิด รวมถึงหาแนวทางใหม่ ๆ สำหรับการพัฒนาตนเองในการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน



**ภาพที่ 1** กรอบแนวคิดการวิจัย ประยุกต์จากกรอบแนวคิดการเรียนรู้แบบนำตนเอง (Self-directed Learning) ของ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2565)

## วิธีการดำเนินงานวิจัย

### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาระดับอุดมศึกษาที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ทุกหลักสูตร จำนวน 182 คน กลุ่มตัวอย่าง เลือกแบบสุ่มเจาะ นักศึกษาที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันทุกหลักสูตรที่สนใจเรียนเสริมนอกเหนือจากการเรียนปกติ จำนวน 21 คน คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง ด้วยโปรแกรม G power3.1.9.4 โดยกำหนดค่าระดับความเชื่อมั่นที่ .05 ( $\alpha = .01$ ) ค่าอำนาจในการทดสอบ (Power analysis) เท่ากับ 0.80 และ จากการศึกษาเรื่อง The Enhancements of self-Directed Learning on Tertiary Level Students' English Reading Skills: a Thai Private University Context (Zhaoa and Lertlit, 2023) ตัวแปรที่นำมาคำนวณ คือ ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ ได้ค่าอิทธิพล (Effect size) เท่ากับ 1.43 คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างได้ 28 คน ผู้วิจัยปรับขนาดกลุ่มตัวอย่างเพิ่ม ในกรณีหากมีผู้เข้าร่วมไม่ครบตามโปรแกรมการทดลอง เป็น 30 คน แต่กลุ่มตัวอย่างไม่สามารถเข้าร่วมโปรแกรมฯ จนครบจำนวน 9 คน จึงเหลือผู้ที่เข้าร่วมโปรแกรมฯ ทั้งหมด 21 คน

### เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

โปรแกรมการส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเอง ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนา ขึ้นจากการประยุกต์แนวคิดการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2565) โดยเป็นการสอนเสริมนอกเหนือจากการเรียนการสอนตามปกติ ระยะเวลาการทดลอง 6 สัปดาห์ ดังนี้

#### สัปดาห์ที่ 1

##### ขั้นที่ 1 สร้างแรงบันดาลใจ

1) ให้นักศึกษาบอกประโยชน์ของการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ประโยชน์ทางตรงและทางอ้อม ประโยชน์ปัจจุบันและอนาคต ประโยชน์ต่อตนเองหรือประโยชน์ต่อส่วนรวม

2) ให้นักศึกษากำหนดเป้าหมายของตนเอง

3) ให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการต่างๆ ที่คาดว่าจะไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยใช้คำถาม “นักศึกษาจะมีวิธีการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างไร”

4) ให้ความรู้และความคิดรวบยอดถึงวิธีการเรียนรู้แบบนำตนเองแก่นักศึกษาที่สนใจ ที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย

5) ให้นักศึกษาออกแบบการเรียนรู้สำหรับตนเอง

## สัปดาห์ที่ 2

ขั้นที่ 2 ใช้กระบวนการเรียนรู้ (รอบที่ 1)

1) ให้นักศึกษากำหนดวัตถุประสงค์ กิจกรรม ระยะเวลา และวิธีการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ของตนเอง

2) ให้นักศึกษาสืบเสาะแสวงหาแหล่งเรียนรู้ วิธีการเรียนรู้ และมีความเอาใจใส่ในกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

3) ให้นักศึกษาดำเนินการเรียนรู้ตามวิธีการที่ตนเองออกแบบไว้

## สัปดาห์ที่ 3

ขั้นที่ 3 ประเมินผลและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนา

1) ให้นักศึกษาประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ รายงานผลจากการเรียนรู้ตามที่ตนกำหนดไว้ต่อเพื่อน ๆ

2) ให้นักศึกษาแสวงหาวิธีการใหม่ ๆ

## สัปดาห์ที่ 4

ขั้นที่ 4 ใช้กระบวนการเรียนรู้ (รอบที่ 2)

1) นักศึกษาดำเนินการเรียนรู้ตามวิธีการที่ตนได้ปรับปรุง ประยุกต์ใช้จากวิธีการที่ตนได้ ออกแบบไว้

## สัปดาห์ที่ 5 - 6

ขั้นที่ 5 นำสู่การสร้างสรรค์

1) ให้นักศึกษาแบ่งปันประสบการณ์เรียนรู้

2) ให้นักศึกษาสะท้อนคิดว่า ได้เรียนรู้อะไรบ้าง โดยใช้คำถาม “รู้สึอย่างไร” “ได้เรียนรู้ อะไร” “จะนำไปใช้อย่างไร”

3) ให้นักศึกษาเขียนแนวทางการพัฒนาตนเองในการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารใน ชีวิตประจำวัน

## เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้แบบนำตนเอง โดยผู้วิจัยประยุกต์จาก แบบประเมินของ ขจิตา มัชฌิมาและคณะ (2564) ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับปรุงบางข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน และจากการนำเครื่องมือไปทดลองใช้ในกลุ่มที่มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำข้อคำถามมาปรับปรุงเพื่อให้เหมาะกับบริบทของกลุ่มตัว ในมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี 15 ข้อ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

ด้านที่ 1 ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน จำนวน 5 ข้อ (ข้อที่ 1- 5)

ด้านที่ 2 ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง จำนวน 5 ข้อ (ข้อที่ 6- 10)

ด้านที่ 3 ด้านความรักที่จะเรียน จำนวน 5 ข้อ (ข้อที่ 11- 15)

การแปลผล ในแต่ละข้อคำถามระดับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีคะแนนตั้งแต่ 1 - 5 หากคะแนนต่ำแสดงว่า เรียนรู้ด้วยตนเองน้อย คะแนนสูงแสดงว่าเรียนรู้ด้วยตนเองมาก คุณภาพเครื่องมือตรวจสอบความเที่ยงตรงรายข้อ พบว่ามีค่าความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ เท่ากับ 0.91 หลังจากนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันกับกลุ่มตัวอย่าง คำนวณหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach' s Alpha Coefficient) จากโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป มาใช้ในการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.86

ส่วนที่ 3 แบบประเมินทักษะการพูด โดยผู้วิจัยใช้แบบประเมินทักษะการพูด (Rcampus, n.d.) จำนวน 5 ข้อ แต่ละข้อแบ่งเป็นคะแนน 4 ระดับ ได้แก่ ระดับที่ 1 อ่อน ระดับที่ 2 พอใช้ ระดับที่ 3 ดี ระดับที่ 4 ดีมาก

### วิธีรวบรวมข้อมูล

หลังจากได้รับหนังสือการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เลขที่ 057/2567 แล้ว ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลการวิจัยถึงอธิการบดีมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งเพื่อขอเก็บข้อมูลวิจัย ตั้งแต่เดือน มิถุนายน-สิงหาคม 2567 โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้ 1) ดำเนินการทดสอบค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีลักษณะคล้ายกันกับกลุ่มตัวอย่าง หลังจากนั้นปรับแก้ไขเครื่องมือ 2) เข้าพบกลุ่มประชากรเพื่อเชิญชวนเข้าร่วมโปรแกรมการทดลอง 3) เมื่อกลุ่มตัวอย่างเข้าร่วม ชี้แจงวัตถุประสงค์ อธิบายกิจกรรมในทุกขั้นตอนของการวิจัยอย่างละเอียด ตลอดจนการเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งตลอดระยะเวลาในการดำเนินการจนสิ้นสุดการทดลอง ชี้แจงรายละเอียดการพิทักษ์สิทธิ์ และให้กลุ่มตัวอย่างลงนามสมัครใจเข้าร่วมการทดลองในครั้งนี้ และดำเนินการเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองโดยข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างและแบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้แบบนำตนเอง ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างกรอกข้อมูลผ่าน Google Form ส่วนแบบประเมินทักษะการพูดผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน

### สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษา ก่อนและหลังการทดลอง และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ยสถิติทดสอบวิลคอกซัน (Wilcoxon Signed Ranks Test) เนื่องจากข้อมูลไม่มีการแจกแจงแบบปกติ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล และทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ

### สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสามารถแบ่งออกเป็น 3 หัวข้อ ได้แก่ ข้อมูลส่วนบุคคล พฤติกรรมการเรียนรู้แบบนำตนเองและทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ของนักศึกษา

#### 1. ข้อมูลส่วนบุคคล

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง (n=21)

| ข้อมูลทั่วไป |      | จำนวน | ร้อยละ |
|--------------|------|-------|--------|
| เพศ          | ชาย  | 5     | 23.81  |
|              | หญิง | 16    | 76.19  |
| อายุ         | 18   | 1     | 4.76   |
|              | 19   | 12    | 57.14  |
|              | 20   | 5     | 23.81  |
|              | 21   | 1     | 4.76   |
|              | 22   | 1     | 4.76   |
|              | 23   | 1     | 4.76   |

จากตารางที่ 1 กลุ่มตัวอย่างเพศชายจำนวน 5 คน (ร้อยละ 23.81 ) เพศหญิงจำนวน 16 คน (ร้อยละ 76.19) มีอายุตั้งแต่ 18 -23 ปี จำนวนมากที่สุด คือ อายุ 19 ปี มีจำนวน 12 คน (ร้อยละ 57.14 )

#### 2. พฤติกรรมการเรียนรู้แบบนำตนเอง

ตารางที่ 2 ค่าคะแนนเฉลี่ย การเรียนรู้แบบนำตนเองก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ รายด้าน (n=21)

| การเรียนรู้แบบนำตนเอง                |      | $\bar{X}$ | S.D. |
|--------------------------------------|------|-----------|------|
| ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน      | ก่อน | 17.71     | 2.24 |
|                                      | หลัง | 21.43     | 3.19 |
| ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง | ก่อน | 21.14     | 2.08 |
|                                      | หลัง | 22.57     | 3.46 |

ตารางที่ 2 (ต่อ)

| การเรียนรู้แบบนำตนเอง |      | $\bar{X}$ | S.D. |
|-----------------------|------|-----------|------|
| ด้านความรักที่จะเรียน | ก่อน | 16.29     | 3.08 |
|                       | หลัง | 21.43     | 3.23 |
| รวม                   | ก่อน | 55.14     | 6.23 |
|                       | หลัง | 65.43     | 9.24 |

จากตารางที่ 2 พบว่า การเรียนรู้แบบนำตนเองในแต่ละด้าน และโดยรวม ภายหลังการทดลอง มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการทดลอง

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนรู้แบบนำตนเองก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ (n=21)

| การเรียนรู้แบบนำตนเอง                | n  | Mean Rank | Sum of Rank | Z     | P-value |
|--------------------------------------|----|-----------|-------------|-------|---------|
| ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน      |    |           |             |       |         |
| After < Before                       | 3  | 6.50      | 19.50       | -3.36 | .00     |
| After > Before                       | 18 | 11.75     | 211.50      |       |         |
| ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง |    |           |             |       |         |
| After < Before                       | 3  | 17.00     | 51.00       | -1.52 | .13     |
| After > Before                       | 15 | 8.00      | 120.00      |       |         |
| After = Before                       | 3  |           |             |       |         |
| ด้านความรักที่จะเรียน                |    |           |             |       |         |
| After > Before                       | 21 | 11.00     | 231.00      | -4.04 | .00     |
| รวม                                  |    |           |             |       |         |
| After < Before                       | 3  | 5.00      | 15.00       | -3.50 | .00     |
| After > Before                       | 18 | 12.00     | 216.00      |       |         |

P < .05

จากตารางที่ 3 หลังจากเข้าร่วมโปรแกรมการทดลอง พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีค่าคะแนนเฉลี่ย ด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน ด้านความรักที่จะเรียน และโดยรวม สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเองสูงขึ้นอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

### 3. ทักษะการพูดภาษาอังกฤษ

ตารางที่ 4 แสดงผลการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ (n=21)

| รายการประเมิน                                        | ร้อยละของคะแนนเฉลี่ย         |                               |
|------------------------------------------------------|------------------------------|-------------------------------|
|                                                      | ครั้งที่ 1<br>(สัปดาห์ที่ 6) | ครั้งที่ 2<br>(สัปดาห์ที่ 10) |
| ทักษะการพูดภาษาอังกฤษ                                | 57.67                        | 70.33                         |
| ร้อยละของนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป | 40                           | 70                            |

จากตารางที่ 4 พบว่า ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยและร้อยละของนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไปของนักเรียน 21 คน จากการทดสอบครั้งที่ 2 สูงขึ้น

### อภิปรายผลการวิจัย

ค่าคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการเรียนรู้แบบนำตนเอง ด้านเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน ด้านความรักที่จะเรียน และคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการเรียนรู้แบบนำตนเองโดยรวมสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากการส่งเสริมให้นักศึกษาดังเป้าหมายทำให้มีการคิดทบทวนและค้นหาเป้าหมายทางการศึกษาของตนเอง เพื่อให้นักศึกษาคิดวางแผนและส่งเสริมให้ออกแบบด้วยตัวนักศึกษาเอง นักศึกษาจะทราบว่าต้องออกแบบการเรียนรู้ของตนเองโดยอยู่บนพื้นฐานความเป็นไปได้ และปฏิบัติได้จริง (อชิรญา จตุรภัทรไพบูลย์, 2563) ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความถนัด (Learning Style) ของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้จากการดูการ์ตูนที่ชอบ การฟังเพลง เรียนรู้จากยูทูบ ดูซีรีส์ภาษาอังกฤษ และจำคำศัพท์ หรือการเขียนคำศัพท์เพื่อให้คำศัพท์ที่ใช้สำหรับที่จะพูดได้ ก่อนเข้าโปรแกรมฯ นักศึกษากลับพูดผิดแต่หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ พบว่าแม้จะพูดผิดหรือถูกนักศึกษากลับพูดมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อัลลอนและคณะ (Alaon et al, 2023) ทำให้นักศึกษาสนุกกับการเรียนรู้ ส่งผลให้นักศึกษาเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน ได้ประเมินตนเอง และสะท้อนคิดเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้ของตนเอง สอดคล้องกับการศึกษาของ กิตติวัฒน์ ผ่องบุญ และ เสวตาภรณ์ ตั้งวันเจริญ (2566) ที่พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยภายหลังการจัดการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้

ผลการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเอง ของนักศึกษา พบว่า ร้อยละของคะแนน เฉลี่ยและร้อยละของนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไปของนักเรียน 21 คน จากการทดสอบครั้งที่ 2 สูงขึ้นตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากนักศึกษาได้ศึกษาเรียนรู้ตามความสนใจและความถนัดของตนเอง เช่น ดูซีรีส์ ภาษาอังกฤษ จำคำศัพท์ และฝึกพูดตาม เรียนภาษาอังกฤษผ่านยูทูบในเรื่องที่นักศึกษาสนใจ ฟังพอดแคสต์ภาษาอังกฤษที่มีคำแปลภาษาไทย ฝึกพูด และเขียนบ่อย ๆ จำคำศัพท์ และ ฝึกสนทนาผ่านโปรแกรมปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) ส่งผลให้ทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาดีขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของ เขาและเลอลิต (Zhao and Lerlit, 2023) และ อชิซาและซุซันติ (Azizah and Susanti, 2021) ที่พบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนทดลอง

## ข้อเสนอแนะ

## การนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรสนับสนุนให้นักศึกษามีโอกาสเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านกิจกรรมที่ออกแบบ เพื่อสร้างแรงจูงใจ เปิดโอกาสให้นักศึกษากำหนดเป้าหมาย และกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ประชุมกลุ่มย่อยเพื่อแบ่งปัน ประสบการณ์หรือเสนอแนวทางใหม่ ๆ เพื่อปรับปรุงการเรียนรู้
2. จัดอบรมครูผู้สอนให้เข้าใจวิธีการสนับสนุนนักศึกษาในการเรียนรู้แบบนำตนเอง ซึ่งจะช่วย พัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

## การวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการนำการเรียนรู้แบบนำตนเองไปประยุกต์ใช้ในบริบทอื่น ๆ เช่น การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษด้านการอ่าน การเขียน การสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อธุรกิจ หรือการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษในกลุ่มวัยทำงาน

## เอกสารอ้างอิง

- กิตติวัฒน์ แฝงบุญ และ เสวตาภรณ์ ตั้งวันเจริญ. (2566). การพัฒนาทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิง สร้างสรรค์วิชาสังคมศึกษา เรื่องวัฒนธรรมทางศาสนา โดยการจัดการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิง สร้างสรรค์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอานาจเจริญ. *วารสารครุทรรศน์* (Online: <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/JER/article/view/265020>) มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุบลราชธานี, 3(2), 49-64.
- ขจิตา มัชฌิมา และคณะ. (2564). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาคณะ วิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. *วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์*, 16(1), 15-30.
- จณิสตา สมบูรณ์. (2565). กลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะการนิเทศโดยการเรียนรู้แบบนำตนเองของ ศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน [วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎี บัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- รัฐพงษ์ สุทธิวรารัฐกานต์ และ ไชยวัฒน์ ชูมนาเสียว. (2565). การพัฒนาทักษะการฟัง ทักษะการพูดและ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้การจัดการเรียนรู้เทคนิค KWL- Plus ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 7(9), 396-410.
- รุ่งภรณ์ กล้ายประยงค์. (2023). การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. *วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย*, 51(3), 1-14.
- สุริยาพร นพกรเศรษฐกุล. (2561). *ทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดระยองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยบูรพา.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2565). รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์. เอส. บี. เค. การพิมพ์.
- อชิรญา จตุรภัทรไพฑูรย์. (2563). การเสริมสร้างเป้าหมายทางการศึกษาของนักเรียนวันรุ่นโดยการให้คำปรึกษากลุ่ม [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Alaon, C.L., et al. (2023). Improving Speaking Communication Skills in English through Self-Directed Strategy. *International Journal of Educational Innovation and Research*, 2(1), 1-9.
- Azizah, R. T. and Susanti, A. (2021). The Correlation between Students' Speaking Skill and Self Directed Learning in Virtual English Community. *Jurnal Ilmiah Bahasa Sastra dan Pembelajarannya*, 8(2), 146-163.
- Charokar, K., and Dulloo, P. (2022). Self-directed Learning Theory to Practice: A Footstep towards the Path of Being a Life-long Learner. *Journal of Advances in Medical Education & Professionalism*, 10(3), 135-144.
- Koiv, K. and Saks, K. (2023). The Role of Self-directed Learning while Supporting NEET-youth: Theoretical Model Based on Systematic Literature Review. *International Journal of Adolescence and Youth*, 28(1), 129-145.
- Loeng, S. (2020). Self-Directed Learning: A Core Concept in Adult Education. *Education Research International*. Volume 2020, Article ID 3816132, 12 pages <https://doi.org/10.1155/2020/3816132>
- Rcampus. (n.d.). *iRubric: Rubric for Speaking Skill*. Rcampus. <https://www.Rcampus.com/rubricshowc.cfm?code=UX3BB58&sp=yes&>
- Waluyo, B. (2019). *Thai first-year University Students' English Proficiency on CEFR Levels: A Case Study of Walailak University, Thailand*. The New English Teacher, ISSN: 1905-7725.
- Zhaoa, W. & Lertlit, S (2023). The Enhancements of Self-Directed Learning on Tertiary Level Students' English Reading Skills: A Thai Private University Context. *Language Institute, Thammasat University*, 16(2), 588-602.